

Mihail Jurčević Ljermontov rodio se 2. listopada 1814. u Moskvi . Otac mu je bio iz stare ali osiromašene plemićke obitelji, koju je u 17. st osnovao došljak iz Škotske , koji je bio stupio u rusku službu . Kad mu je bilo tri godine, umrla mu je majka. Njegova baka nije se od samog početka slagala sa zetom, a nakon kćerine smrti nastao je između njih dvoje otvoren sukob. Oboje su svojatali malog Mihaela , ali je pobjedu izvojevala baka i zadržala dječaka kod sebe . Jurij Petrovič vraio se na svoje imanje i samo je od vremena do vremena posjećivao sina . Mališan je volio i oca i baku , a njihov razdor utjecao je na njega tako da se za rana povukao u sebe . Ta je činjenica pridonijela da je dječak prerano sazrio. Budući da je bio slabašan i boježljiv baka ga je tri puta vodila u toplice na Kavkaz. Ti su se boravci, a pogotovo treći kad mu je bilo jedanaest godina , snažno dojmili taknoćutog dječaka. Divlja ljepota kavkaskog gorja ostavila je neizbrisiv trag u njegovoj psihi i nadahnula ga na mnoga kasnija književna djela. Tek kad je, potresen viješću o Puškinovoj pogibli, napisao je pjesmu *Pjesnikova smrt* ,privukao je na se pozornost šireg čitateljstva, pa i dvora. Puškinova smrt nije bila prekretnica samo u Ljermontovu životu nego i u njegovu stvaranju. U preostale četiri godine, od 1837. do 1841, on je napisao svoje najbolje djelo i jedini roman

Junak našeg doba.

Teško je shvatiti koliko je taj mladić koji je za sve to vrijeme vrlo burno živio i mnogo putovao , stvorio u te četiri godine – mnoštvo potpuno zrelih umjetničkih djela , od kojih su neka ugrađena u temelje ruske književnosti 19. st. Na dan 15. Srpnja 1841.održan je dvoboj u podnožju planine Mašuk. Uvjeti su bili vrlo strogi – mala udaljenost i pištolj velikog kalibra . Ljermontov je stajao nasmiješen, s pištoljem podignutim uvis, kad ga je protivnik pogodio ravno u srce. Pjesnikova smrt izazvala je duboku žalost u naprednom djelu ruske javnosti ali komentar na »na najvišem mjestu «glasio je :«Tako mu i treba !«

Podatke pronašla u M. J. Ljermontov »Junak našeg doba« (str. 161.-167.)

Bilješka o djelu :

U svim djelima koje sam da sada čitala ima neka pitanja na koja ni mi nikad nećemo moći odgovoriti, tj. pitanja koja ćemo odnijeti u grob ne riješena. Ovo djelo govori o tome dali netko vjeruje da mu je sudbina već određena, ili je to sve puka slučajnost ono što nam se dogodi. Pisac je u ovom djelu upotrijebio jednu vrlo posebnu metodu kako dokazati dali je čovjeku određena sudbilna ili samo slučajnost, to je prikazao kao okladu između Pečorina i poručnika Vulića. Pisac je u jednom djelu djela otvorio pitanje da li čovjek može predvidjeti sudbinu nekog drugu, da li je to očito na njegovom licu. Može li se sudbina mjenjati, može li netko izbjeći on što mu je suđeno!? U ovom djelu mi možemo samo pročitati opis poručnika Vulića, jer pisac piše u prvome licu i piše samo o svojim unutarnjim osobinama, šta je volio u mladosti ...

Pitanje koje je Ljermontov postavio u djelu Fatalist nećemo moći nikad odgovoriti:

».... I, ako je zbilja sve preodređeno, zašto nam je onda dana volja, razum? Zašto moramo odgovarati za svoje postupke?« (str. 151)

Jeli naša sudbina već određena ili je to samo slučajnost?

» Vi tražite dokaze – predlažem vam da na sebi iskušamo može li čovjek po svojoj volji raspolagati svojim životom, ili je svakome od nas naprijed određen kobni trenutak ... Tko hoće da proba?

-----Hajde da se
kladimo – rekoh u šali .

-Kako?

-Tvrdim da sudbine nema – rekoh istresući na stol dvadeset zlatnika , sve što sam imao u džepu.« (str. 153.)

Može li netko predvidjeti nečiju smrt?

»zagledah mu se u oči, ali on odčeka moj ispitljivi pogled mirno i netrmice i osmijehne se blijedim usnama ; ali ,unatoč njegovoj hladnokrvnosti , učinilo mi se da vidim pečat smrti na njegovu blijedom licu.

-----Imao je pravo ! –
Ja sam jedini shvatio zagonetno značenje tih riječi jer su se mene ticale , i nehotice sam bio prerekao nevoljniku njegovu sudbinu ; instinkt me nije

prevario – dobro sam zapazio na njegovu izmjenjenu licu pečat skore smrti.« (str. 158)

Može li čovjek izbjeći sudbinu ?

»- Da, šteta je tog čovjeka Koji ga je vrag tjerao da noću razgovara s pijancem ! Uostalom ,valjda mu je tako suđeno!...« (str. 160)

Opis pručnika Vulića:

“Vanjština poručnika Vulića potpuno je odgovarala njegovu značenju. Visok rast i tamna put , crna kosa, crne prodorne oči, prevelik ali pravilan nos – njegova nacionalna značajka, tužan i hladan osmijeh što mu je vječito lebdio na usnama, sve to kao da mu se uskladilo samo da mu može dati pečat posebna stvora, koji ne može imati iste misli i strasti kao oni koji mu je usudosudio za drugove.

Bio je hrabar , govorio je malo ali oštro ; nikom nije povjeravao svoje osobne i obiteljske tajne ; gotovo nikad nije pio vina, nikad se nije udvarao mladim kokinjama....” (str. 152.)

Sadržaj:

Djelo počinje kako pjesnik govori o tome kako mu se samo jednom dogodilo da dva tjedna provede u kozačkom naselju. Navečer su uvijek igrali karte , jednu večer kad im je to dosadilo počeli su razgovarati o tome dali netko vjeruje u sudbinu ili ne. Neki su govorili da postoji popis u kojem piše čas naše smrti , ali ga nitko nije vidio. Uto jedan srpski poručnik ustane od stola i predložio da dokaže kako je sudbina u pitanju a ne samo slučajnost. Kakd je pitao tko želi to isprobati na vlastitoj koži ,nitko nije imao hrabrosti , a Pečorin je predložio okladu. Pečorin je tvrdio da na poručnikovu licu vidi pečat skore smrti , i to iznijeo ,a poručnik je tvrdio da neće uskoro umrijeti. Tada je oficir ustao od stola i krenu u drugu sobu gdje je stajao obješen jedan pištolj,i uzeo ga. Kad su svi vidjeli namjere poručnika pale su još neke oklade. Poručnik je uzeo pištolj i uperio ga sebi u glavu i opalio, ali u tom trenutku u pištolju nije bilo metaka. Radi dokaza da u pištolju ima metaka opalio je jedan hitac u zrak ali tada je pištolj opalio. Nakon završene oklade svi su se vratili svojim kućam , Pečorin je živio u jednom malom stančiću. Zaspao je pred zoru ,ali ga je u četiri sata ujutro probudilo neko lupanje na prozoru. Javili su mu da je Vulić , poručnik ubijen. Ubio ga je jedan pijani kozak sa sabljom. Nakon tog događaja kozak se zatvorio u jednu kuću na kraju sela.Pečorin je rekao kozačkom kapetanu neka zabavi kozaka , a da će on ući u kuću. Pečorin je ušao kroz prozor u kuću i uspio uhvatiti kozaka.